

Ministru prezidenta Māra Kučinska uzruna KNAB 15. dibināšanas gadadienas pasākumā 2017. gada 12. oktobrī

Šodien mēs atzīmējam Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja 15. dibināšanas gadskārtu.

Atceroties laiku, kad tika veidots birojs, pārņem diezgan pretrunīgas sajūtas. Domāju, ka nekļūdīšos, ja apgalvošu, ka neviena Latvijas tiesībsargājošā iestāde nav piedzīvojusi tik sarežģītu savas tapšanas periodu. Bija cerības, arī pārspīlētas cerības, bija politiķu bažas, greizsirdība un aizdomas. Bija sakarsēta mediju uzmanība, nevalstisko organizāciju interese un sabiedriskās domas spiediens. Šķita, ka visas, kopš Latvijas neatkarības atgūšanas, uzkrātās problēmas tiks izskaidrotas ar vienu vārdu – korupcija, un jaundibinātais birojs spēs tās ātri un efektīvi atrisināt.

Par spriedzi, kas valdīja sabiedrībā un toreizējā politiskajā elitē, izcili liecina KNAB mājaslapas nelielā sadaļa ar nosaukumu “Vēsture”. Lai atrastu biroja vadītāju, tika rīkoti trīs konkursi. Trešajā beidzot tika atrasts vadītājs, kuru Saeima 2002. gada 10. oktobrī iecēla KNAB vadītāja amatā. Diemžēl viņš ātri pameta savu amatu.

Pēc tam sekoja vairāku pienākumu izpildītāju periods, līdz 2004. gada pavasarī Saeima amatā apstiprināja biroja vadītāju, kurš amatā noturējās četrus gadus.

Birojam bija grūts sākums un arī turpmākā darbība nebija viegla. Domāju, ka KNAB veidošanas periods varētu būt izcils izpētes materiāls vēsturniekiem, kuri atklātu daudz ko interesantu un negaidītu par šā gadsimta sākuma politiķu un partiju savstarpējām attiecībām.

Par spīti tapšanas grūtībām, biroja darbības sākums joprojām bija saistīts ar lielām cerībām un gaidām. KNAB bija vispubliskākā no tiesībsargājošām iestādēm, taču publicitāte neveicināja biroja darbības efektivitāti. Sensacionālo atmaskojumu gaidas no mediju un sabiedrības puses brīžiem aizēnoja ikdienas rutīnas darbu, kas korupcijas shēmu atklāšanā ir pats svarīgākais. Tomēr birojs strādāja, tā darbs bija pamanāms un pat ja gadījās kļūdas, tās nemazināja pārlicību, ka KNAB ir svarīgs un nepieciešams Latvijas tiesībsargājošo iestāžu pilārs.

No politiķa viedokļa raugoties, nevaru nepieminēt arī to, ka daudzi šķēršļi, kas mazināja biroja darbības efektivitāti, bija meklējami arī likumdošanā. Tajā bija daudz pretrunu un likumu burts ne vienmēr atbilda to garam. Te var runāt par daudziem objektīviem un arī subjektīviem apstākļiem, kuri ietekmēja KNAB darbu un reputāciju, bet lielākā daļa no tiem nav saistāma ar pašu biroju un tā darbiniekiem.

Man nav šaubu, ka birojā strādā kompetenti profesionāļi, kuri apzinās savus pienākumus un negrasās pakļauties nekādiem ārējiem spiedieniem vai vilinājumiem.

Jūtos gandarīts, ka šī gada vasaras sākumā par KNAB vadītāju tika apstiprināts Jēkabs Straume. Atklāti sakot, esmu gatavs viņam izsniegt lielu uzticības kredītu. Patiesībā es jau esmu to izdarījis. KNAB, saskaņā ar likumu, ir Ministru kabineta pārraudzībā esoša tiešās pārvaldības iestāde un divu iestāžu, Ministru kabineta un KNAB, vadītāju savstarpējai uzticībai un sapratnei ir liela nozīme. Šķiet, ka šīs sapratnes trūkums ir bijis liels traucēklis biroja līdzšinējā darbībā iepriekšējos gados. Straumes kunga profesionālā pieredze, nosvērtība un biroja attīstības vīzija ir racionāla un pārliecinoša. Lai viņam izdodas izveidot uzticamu komandu un nostiprināt KNAB reputāciju. Prieks lasīt un redzēt, ka birojs gatavs būtiski mainīt prevencijas darbu, vairāk stāstot sabiedrībai par korupcijas nodarījumiem kaitējumiem.

Nesaudzīgai korupcijas apkarošanai visās tās izpausmēs un līmeņos ir jābūt KNAB pamatuzdevumam!

Biroja 15. dibināšanas gadadienā noteikti ir jāizsaka pateicība visiem esošajiem un bijušajiem KNAB darbiniekiem. Paldies visiem par viņu ieguldījumu, par pašai zliedzību, paldies par darbu. Dzīve turpinās un birojs strādā pateicoties jums visiem.

GODS PĀR VARU! Drosmīga devīze, kuru var skandēt tikai drosmīgi cilvēki.

Lai Jums veicas!